1727

ที่ นศ ๐๐๒๓.๖/ว ๖๗๖๖

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๒๕ กันยายน ๒๕๖๙

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติงานและการกำกับดูแลอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นของหน่วยบริการสาธารณสุขในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช นายกเทศมนตรีนครนครศรีธรรมราช และนายกเทศมนตรีเมืองปากพูน

อ้างถึง หนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช ด่วนที่สุด ที่ นศ ๐๐๒๓.๖/ว ๕๔๕๘ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๒๑.๔/ว ๕๒๗๔
ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๙ จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดนครศรีธรรมราชได้แจ้งการกำหนดหลักสูตรที่เกี่ยวกับการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงและหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไข อัตราค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่อาศัยตามความในข้อ ๔ ข้อ ๕ และข้อ ๑๑ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๘ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติ นั้น

ในการนี้ จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่าขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน่วยบริการสาธารณสุขในสังกัดรวมถึงที่ได้ภารกิจสถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยบริการและผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้จัดการดูแลผู้สูงอายุ (Care Manager) ทำหน้าที่กำกับการดูแลรายบุคคล (Care Plan) ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จังหวัดนครศรีธรรมราช จึงขอให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช เทศบาลนครนครศรีธรรมราช และเทศบาลเมืองปากพูน แจ้งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและหน่วยบริการสาธารณสุขในสังกัดพิจารณามอบหมายให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยบริการและผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้จัดการดูแลผู้สูงอายุ (Care Manager) ทำหน้าที่กำกับการดูแลรายบุคคล (Care Plan) เพื่อให้การดูแลผู้สูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงเป็นไปตามมาตรฐานวิชาการ ตลอดจนควบคุม ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นเป็นไปตามเงื่อนไขและกรอบภารกิจที่กำหนดไว้ในการดูแลรายบุคคลอย่างใกล้ชิด ให้เป็นไปตามหนังสือที่อ้างถึง

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวุฒิศักดิ์ มิตรเอียด)
ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์ รักษาราชการแทน
ท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นและประสานงานท้องถิ่นอำเภอ
โทรศัพท์ ๐-๗๕๓๕-๖๑๔๔ ต่อ ๓๑

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขรับ 19246
วันที่ 17 ก.ย. 2569 เวลา

ที่ มท ๐๘๒๑.๔/ว ๕๒๗๔

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขรับ 10659
วันที่ 17 ก.ย. 2569
เวลา

กันยายน ๒๕๖๙

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติงานและการกำกับดูแลอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นของหน่วยบริการสาธารณสุขในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๘ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๘
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๔/ว ๕๔๓๘ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๙

ตามหนังสืออ้างถึง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๘ และมีหนังสือการกำหนดหลักสูตรที่เกี่ยวกับการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง และหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไข อัตราค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อยกระดับการดูแลผู้มีภาวะพึ่งพิงให้สอดรับกับสังคมสูงวัย นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการยกระดับระบบบริการสาธารณสุขปฐมภูมิ และขับเคลื่อนการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุรวมถึงผู้มีภาวะพึ่งพิงในระดับพื้นที่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุม และสอดรับกับวิกฤตสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ จึงให้จังหวัดแจ้งขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน่วยบริการสาธารณสุขในสังกัดรวมถึงที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจสถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา นวมินทราชินี และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยบริการและผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้จัดการการดูแลผู้สูงอายุ (Care Manager) ทำหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นในเขตพื้นที่รับผิดชอบ พร้อมทั้งจัดทำแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) เพื่อให้การดูแลผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิงเป็นไปตามมาตรฐานวิชาการ ตลอดจนควบคุม ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นให้เป็นไปตามเงื่อนไขเวลาและกรอบภารกิจที่กำหนดไว้ในแผนการดูแลรายบุคคลอย่างใกล้ชิดให้เป็นไปตามหนังสือที่อ้างถึง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

กลุ่มงานบริการสาธารณสุขและประสานงานท้องถิ่นเขต
เลขที่รับ 599
วันที่ 17 ก.ย. 2569
เวลา

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริพันธ์ ศรีกงพลี)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น
กลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพ
โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๕๔๐๕
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน นางสาวภัชร์จิรัสม์ ธัชเมฆรัตน์/นายพีระพงษ์ รอดจินดา
/นางสาวสุพรรณนิภา เยื่อใย โทร ๐๘๑ ๑๗๔ ๓๗๓๘

ร.อสถ.....
ผอ.กสส.....
ผอ.กง.สส.....
จนท.....

ด่วนที่สุด

ที่ นศ ๐๐๒๓.๖/ว ๕๔๕๘

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๙

เรื่อง การกำหนดหลักสูตรที่เกี่ยวกับการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง และหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไข อัตราค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๔/ว ๕๙๓๘
ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๙ จำนวน ๑ ชุด
๒. ตารางเปรียบเทียบฯ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๘ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๘ ข้อ ๕ บัญญัติให้การดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง อัตราค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและอัตราตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด และในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข อัตราค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนตามวรรคหนึ่ง กระทรวงมหาดไทยอาจหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมกิจการผู้สูงอายุ กรมอนามัย กรมการแพทย์ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการนี้ กระทรวงมหาดไทย ได้หารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว จึงอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ ข้อ ๕ และข้อ ๑๑ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๘ กำหนดหลักสูตรที่เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง และหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไข อัตราค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในการนี้ จังหวัดนครศรีธรรมราช จึงขอแจ้งการกำหนดหลักสูตรที่เกี่ยวกับการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง และหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไข อัตราค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ ข้อ ๕ และข้อ ๑๑ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๘ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุพจน์ จิตร์เพ็ชร์)
ท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นและประสานงานท้องถิ่นอำเภอ
โทร.๐ ๗๕๓๕ ๖๑๔๔ ต่อ ๓๑

ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรที่เกี่ยวกับการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง และหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และการเบิกจ่ายค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ และ พ.ศ. ๒๕๖๙

ฉบับพ.ศ. ๒๕๖๒	ฉบับพ.ศ. ๒๕๖๙
๑ คุณสมบัติของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นและลักษณะต้องห้ามของอาสาสมัครบริบาล (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปี บริบูรณ์ (๒) เป็นผู้ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุขั้นกลาง จำนวน ๒๐ ชั่วโมง ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือ จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดให้มีการอบรม โดยได้รับอนุมัติให้ใช้หลักสูตรจากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (๓) มีภูมิลำเนาอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่หรือพื้นที่ใกล้เคียงที่ได้รับคำสั่ง ช่วยสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงจากผู้บริหารท้องถิ่นแห่งนั้น (๔) ไม่เป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ หรือในรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงาน ของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือบุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายโดยได้รับค่าตอบแทนประจำ	**๑ คุณสมบัติของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นและลักษณะต้องห้ามของอาสาสมัครบริบาล** (๑) มีสัญชาติไทย และมีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปี บริบูรณ์ **ในวันรับสมัคร** (๒) **จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา สามารถอ่านออก เขียนได้** (๓) เป็นผู้ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรที่ไม่ต่ำกว่าหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุขั้นกลาง จำนวน ๗๐ ชั่วโมง ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือ จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดให้มีการอบรมโดยได้รับอนุมัติให้ใช้หลักสูตรจากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (๔) มีภูมิลำเนาอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่หรือพื้นที่ใกล้เคียงที่ได้รับคำสั่ง ช่วยสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงจากผู้บริหารท้องถิ่นแห่งนั้น ทั้งนี้ **กรณีไม่ได้ ย้ายทะเบียนบ้านแต่อยู่ในพื้นที่ให้ กำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน รับรองว่าอยู่ในพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๑ ปี สำหรับเทศบาลเมือง หรือเทศบาลนครที่ไม่มี กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้ปลัดเทศบาลหรือผู้ที่ปลัดเทศบาลมอบหมาย รับรองว่าอยู่ในพื้นที่ ไม่น้อยกว่า ๑ ปี** (๕) ไม่เป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำผู้ปฏิบัติงาน ในหน่วยงานของรัฐ หรือในรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงาน ของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือบุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายโดยได้รับค่าตอบแทนประจำ

๒ ขอบเขตและเงื่อนไขการทำหน้าที่ของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น มีหน้าที่ช่วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ภายใต้การกำกับดูแลของบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพในพื้นที่ ซึ่งได้รับมอบหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้ (๑) ช่วยดูแลสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (๒) ช่วยเหลือดูแลการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง เช่น การอาบน้ำ การทำความสะอาดร่างกาย การแต่งตัว การรับประทานอาหาร การเคลื่อนย้าย การใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือ การขับถ่าย การไปพบแพทย์ การรับประทานยา เป็นต้น (๓) ให้บริการด้านสุขภาพขั้นพื้นฐาน (Basic health care service) เป็นการดูแลสุขภาพภายใต้ การกำกับของบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพในพื้นที่ ได้แก่ การพยาบาลพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพเบื้องต้น การประเมินสุขภาพเบื้องต้น เช่น การประเมินความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวันขั้นพื้นฐาน และการประเมิน กิจวัตรประจำวันที่ไม่ซับซ้อนมากเกินไป การประเมินภาวะซึมเศร้าในผู้สูงอายุ การทำแผลเบื้องต้น การประเมิน สัญญาณชีพ การดูแลเรื่องยาเบื้องต้น กิจกรรมกระตุ้นสมองในกลุ่มที่มีภาวะสมองบกพร่องระยะแรก การดูแล ผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อมหรือมีอาการทางสมอง เป็นต้น หน่วยงานต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง (๔) การให้คำปรึกษาด้านสุขภาพเบื้องต้นกับครอบครัวและการประสานความช่วยเหลือกับหน่วยงานต่างๆ (๕) ประเมินปัญหาในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึงพิงเบื้องต้นและประสานงานในการส่งต่อ ได้อย่างถูกต้อง (๖) **การบริการให้การดูแลตามแผนการดูแลรายบุคคล** (Care Plan) (๗) ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึงพิงด้านสุขภาพพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพ และกายภาพ บำบัดอื่นๆ ตามประเภทและกิจกรรมบริการที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด	**๒ ขอบเขตและเงื่อนไขการทำหน้าที่ของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น มีหน้าที่ช่วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ภายใต้ การกำกับดูแลของบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพที่ผ่านการอบรม Care Manager (CM) ในพื้นที่ ซึ่งได้รับมอบหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้** (๑) ช่วยดูแลสุขภาพสำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง (๒) ช่วยเหลือดูแลการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันสำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง เช่น การอาบน้ำการทำความสะอาด ร่างกาย การแต่งตัว การรับประทานอาหาร การเคลื่อนย้าย การใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือ การขับถ่าย การไปพบแพทย์ การรับประทานยา เป็นต้น (๓) ให้บริการด้านสุขภาพขั้นพื้นฐาน (Basic health care service) เป็นการดูแลสุขภาพภายใต้ **การกำกับของบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพที่ผ่านการอบรม Care Manager (CM) ในพื้นที่** ได้แก่ การพยาบาลพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพเบื้องต้นการประเมินสุขภาพเบื้องต้น เช่น การประเมินความสามารถในการทำกิจวัตร ประจำวันขั้นพื้นฐาน และการประเมิน กิจวัตรประจำวันที่ไม่ซับซ้อนมากเกินไป การประเมินภาวะซึมเศร้า **ในผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง** การทำแผลเบื้องต้น การประเมินสัญญาณชีพ การดูแลเรื่องยาเบื้องต้น กิจกรรมกระตุ้น สมองในกลุ่มที่มีภาวะสมองบกพร่องระยะแรกการดูแลผู้ที่มีภาวะสมองเสื่อมหรือมีอาการทางสมอง เป็นต้น (๔) การให้คำปรึกษาด้านสุขภาพเบื้องต้นกับครอบครัว และการ**ประสานความร่วมมือช่วยเหลือ แบบบูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่ายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง** (๕) ประเมินปัญหาในการดูแล**ผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงเบื้องต้น และประสานงานในการส่งต่อการบริการให้การดูแล** (๖) ตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) (๗) ช่วยเหลือดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงด้านสุขภาพพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพ และกายภาพบำบัดอื่น ๆ ตามประเภทและกิจกรรมบริการที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

๓ จำนวนอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (๑) ให้มีจำนวนอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นในเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่ง อย่างน้อย ๒ คน ยกเว้นเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีจำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่ น้อยกว่า ๔ คน หรือในช่วงระยะเวลาใดมีจำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงน้อยกว่า ๔ คน อาจจัดให้มีอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น น้อยกว่า ๒ คน ก็ได้ (๒) เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีจำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่มากกว่า ๘ คน และมีความจำเป็น อาจกำหนดให้มีอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น มากกว่า ๒ คนก็ได้ โดยความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงฐานะทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความเหมาะสมและความจำเป็นของพื้นที่ และขอบเขตการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพึงของอาสาสมัครบริบาลแต่ละคน (๓) เพื่อให้การกำหนดจำนวนอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นเป็นไปอย่างเหมาะสม ให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำข้อมูลจำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง โดยขอความร่วมมือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และ/หรือสถานบริการสาธารณสุขในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำรวจและคัดกรองผู้สูงอายุพึ่งพิงในพื้นที่ โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการใช้ชีวิตประจำวันตามดัชนีบาร์เธล (ADL) ทั้งนี้ ควรปรับปรุงข้อมูลดังกล่าวให้เป็นปัจจุบันทุกปี ก่อนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	**๓ จำนวนอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** (๑) ให้มีจำนวนอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นในเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งอย่างน้อย ๒ คน ยกเว้นเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีจำนวนผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่ น้อยกว่า ๔ คน หรือในช่วงระยะเวลาใด มีจำนวนผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงน้อยกว่า ๔ คน อาจจัดให้มีอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น น้อยกว่า ๒ คน ก็ได้ (๒) เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีจำนวนผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่ **มากกว่า ๔ คน** และมีความจำเป็น อาจกำหนดให้มีอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น มากกว่า ๒ คน ก็ได้ โดยความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น ทั้งนี้ ให้คำนึงถึง ฐานะทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความเหมาะสมและความจำเป็นของพื้นที่ และขอบเขต การดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นแต่ละคน (๓) เพื่อให้การกำหนดจำนวนอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นเป็นไปอย่างเหมาะสม ให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำฐานข้อมูลจำนวนผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง โดยให้ขอความร่วมมือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และ/หรือสถานบริการสาธารณสุขในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำรวจและคัดกรอง **จำนวนผู้ที่มีภาวะ พึ่งพิงในพื้นที่ โดยใช้แบบประเมินผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ** กำหนด ทั้งนี้ ควรปรับปรุงข้อมูลดังกล่าวให้เป็นปัจจุบันทุกปี ก่อนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔ อัตราค่าตอบแทนและการจ่ายค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นที่มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนเพื่อเป็นค่าป่วยการชดเชยการงาน หรือเวลา ที่เสียไป จะต้องมีเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ดังนี้ (๑) อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นคนใดได้ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) ไม่น้อยกว่า วันละ ๘ ชั่วโมง และไม่น้อยกว่าเดือนละ ๒๐ วัน จะได้รับเงินค่าตอบแทนตามอัตรา ดังนี้ (๑.๑) อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุขั้นกลาง จำนวน ๗๐ ชั่วโมง จะได้รับเงินค่าตอบแทนเดือนละ ๕,๐๐๐ บาท (๑.๒) อาสาสมัครบริบาลท้องถินที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุขั้นกลางจำนวน ๗๐ ชั่วโมง และผ่านการอบรมหลักสูตรฝึกอบรมเพิ่มเติมอาสาสมัครบริบาลท้องถิน จำนวน ๕๐ ชั่วโมง ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดให้มีการอบรม โดยได้รับอนุมัติให้ใช้หลักสูตรจากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข จะได้รับเงิน ค่าตอบแทนเดือนละ ๖,๐๐๐ บาท (๒) อาสาสมัครบริบาลท้องถินคนใดได้ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) น้อยกว่า ๒๐ วัน ให้มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนตามสัดส่วนจำนวนวันที่ปฏิบัติงานในเดือนนั้น	**๔ อัตราค่าตอบแทนและการจ่ายค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นที่มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนเพื่อเป็นค่าป่วยการชดเชยการงาน หรือเวลา ที่เสียไป จะต้องมีเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ดังนี้** (๑) อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นคนใดได้ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) ไม่น้อยกว่า วันละ ๕ ชั่วโมง และไม่น้อยกว่าเดือนละ ๑๖ วัน จะได้รับเงินค่าตอบแทนตามอัตรา ดังนี้ (๑.๑) อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุขั้นกลาง จำนวน ๗๐ ชั่วโมง จะได้รับเงินค่าตอบแทนเดือนละ ๕,๐๐๐ บาท (๑.๒) อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุขั้นกลางจำนวน ๗๐ ชั่วโมง และผ่านการอบรมหลักสูตรฝึกอบรมเพิ่มเติมอาสาสมัครบริบาลท้องถิน จำนวน ๕๐ ชั่วโมง ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดให้มีการอบรม โดยได้รับอนุมัติให้ใช้หลักสูตรจากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข จะได้รับเงิน ค่าตอบแทนเดือนละ ๖,๐๐๐ บาท **(๑.๓) อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุขั้นสูงจำนวน ๔๒๐ ชั่วโมง ขึ้นไป ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดให้มีการอบรม โดยได้รับอนุมัติให้ใช้หลักสูตรจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข จะได้รับเงินค่าตอบแทนไม่น้อยกว่าเดือนละ ๙,๐๐๐ บาท** (๒) อาสาสมัครบริบาลท้องถินคนใดได้ปฏิบัติหน้าที่ ตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) น้อยกว่า ๑๖ วัน ให้มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนตามสัดส่วนจำนวนวันที่ปฏิบัติงานในเดือนนั้น **(๓) อาสาสมัครบริบาลท้องถินคนใดได้ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan)ไม่ครบ ๕ ชั่วโมง ให้นับเป็นครึ่งวัน**

๕ การพ้นจากการเป็นอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น (๑) ยื่นหนังสือแจ้งความประสงค์ลาออกต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน (๒) เมื่อบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพที่ผ่านการอบรม Care Manager (CM) ในพื้นที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับผู้รับบริการในพื้นที่ ประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครบริบาล ท้องถิ่นในการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงแล้วเห็นว่ามีสมรรถนะหรือผลการปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติ หน้าที่ เช่น หยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำ ปฏิบัติหน้าที่ไม่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น ให้เสนอความเห็นให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาให้อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ **๖ การกำกับและควบคุมการปฏิบัติงาน** (๑) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีการลงเวลาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น ให้เหมาะสมกับลักษณะงาน สถานที่ที่ปฏิบัติ (๒) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขอความร่วมมือบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพในพื้นที่ ซึ่งได้รับมอบหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและประเมินสมรรถนะของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น (๓) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดประชุมแลกเปลี่ยนและอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นทุก ๆ ๓ เดือน เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน รับฟังปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแลกเปลี่ยนผลการปฏิบัติงาน โดยอาจเชิญหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อติดตามและประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลผู้สูงอายุ ที่มีภาวะพึ่งพิง ของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น	**๕ การพ้นจากการเป็นอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น** (๑) ยื่นหนังสือแจ้งความประสงค์ลาออกต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน (๒) เมื่อบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพที่ผ่านการอบรม Care Manager (CM) ในพื้นที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับผู้รับบริการในพื้นที่ ประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครบริบาล ท้องถิ่นในการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงแล้วเห็นว่ามีสมรรถนะหรือผลการปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติ หน้าที่ เช่น หยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำ ปฏิบัติหน้าที่ไม่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น ให้เสนอความเห็นให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาให้อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ **๖ การกำกับและควบคุมการปฏิบัติงาน** (๑) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีการลงเวลาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น ให้เหมาะสมกับลักษณะงาน สถานที่ที่ปฏิบัติ **ตามรูปแบบที่กำหนด** **(๒) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขอความร่วมมือบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพที่ผ่านการอบรม Care Manager (CM) ในพื้นที่ ซึ่งได้รับมอบหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและประเมิน สมรรถนะของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น** **(๓) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดประชุมแลกเปลี่ยนและถอดบทเรียนผลการปฏิบัติงาน ของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นทุก ๆ ๖ เดือน โดยให้จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน ๖ เดือนที่ผ่านมาเพื่อประเมินผล การดำเนินงานของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น รับฟังปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแลกเปลี่ยนผลการปฏิบัติงาน โดยอาจเชิญหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อติดตามและประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลผู้ที่มีภาวะ พึ่งพิงของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น**

สำนักงานกลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขรับ 14943
วันที่ ๒๐ ก.ค. ๒๕๖๙ เวลา ..... น.

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขรับ 841
๒๐ ก.ค. ๒๕๖๙

กลุ่มงานบริหารการคลังท้องถิ่น
และประสานงานท้องถิ่นอำเภอ
เลขที่รับ
วันที่ 20 ก.ค. 2569
เวลา

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๒๑.๔/ว ๕๙๓๘

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กทม. ๑๐๒๐๐

๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๙

เรื่อง การกำหนดหลักสูตรที่เกี่ยวกับการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง และหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไข อัตราค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๑ ชุด

๒. การกำหนดหลักสูตรที่เกี่ยวกับการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง และหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไข อัตราค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๘ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๘ โดยตามข้อ ๕ แห่งระเบียบดังกล่าว บัญญัติให้การดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง อัตราค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและอัตราตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด และในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข อัตราค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนตามวรรคหนึ่ง กระทรวงมหาดไทยอาจหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมกิจการผู้สูงอายุ กรมอนามัย กรมการแพทย์ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในการนี้ กระทรวงมหาดไทย ได้หารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว จึงอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ ข้อ ๕ และข้อ ๑๑ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๘ กำหนดหลักสูตรที่เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงและหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไข อัตราค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมนี้ จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ที่เว็บไซต์ https://shorturl.asia/LklTh หรือ QR code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายอรรษิษฐ์ สัมพันธรัฐ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการบกครองท้องถิ่น
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น
โทรศัพท์ ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๕๔๐๕
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้บระสาน นางสาวภัชร์จิรัสม์ ธัชเมฆรัตน์/นายพีระพงษ์ รอดจินดา
นางสาวสุพรรณนิภา เยื่อใย

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พ.ศ. ๒๕๖๘

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการเบิกค่าใช้จ่าย พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับการดูแลสุขภาพของบุคคลที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้เต็มที่หรือมีภาวะพึ่งพิงหรือบุคคลที่จำเป็นต้องได้รับบริการสาธารณสุข ตามประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์เพื่อสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานและบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ พ.ศ. ๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗๔ (๙) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๖๗ (๙) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ และมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๘๕ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๘"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการเบิกค่าใช้จ่าย พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

"องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น" หมายความว่า เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด

"ผู้บริหารท้องถิ่น" หมายความว่า นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

"ผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง" หมายความว่า บุคคลที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้เต็มที่หรือมีภาวะพึ่งพิงหรือบุคคลที่จำเป็นต้องได้รับบริการสาธารณสุขตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) หรือตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด และให้หมายความรวมถึงบุคคลตามที่คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ประกาศกำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์เพื่อสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการและบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพตามอำนาจหน้าที่ในระดับท้องถิ่น

"อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น" หมายความว่า บุคคลที่ทำหน้าที่ช่วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ซึ่งผ่านการอบรมหลักสูตรผู้ช่วยเหลือดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด โดยบุคคลดังกล่าวไม่อยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ และกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม

"การดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง" หมายความว่า การบริการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ตลอดจนแนะนำการดูแลและช่วยเหลือผู้ที่มีภาวะพึงพิง ตามประเภทและกิจกรรมบริการที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดหรือตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

"บริการสาธารณสุข" หมายความว่า การบริการสาธารณสุขสำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงเพื่อสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพ และการรักษาพยาบาลระดับปฐมภูมิเชิงรุกที่จำเป็นต่อสุขภาพและการดำรงชีวิต นอกเหนือจากการจัดบริการปกติของหน่วยบริการ

ข้อ ๕ การดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง อัตราค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและอัตราตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข อัตราค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนตามวรรคหนึ่ง กระทรวงมหาดไทยอาจหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมกิจการผู้สูงอายุ กรมอนามัย กรมการแพทย์ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยก็ได้

ข้อ ๖ อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นที่มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทน เพื่อเป็นค่าป่วยการชดเชยการงานหรือเวลาที่เสียไป เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ได้แก่ อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นที่มีภูมิลำเนาอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นและได้รับคำสั่งให้ช่วยสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงจากผู้บริหารท้องถิ่นแห่งนั้น

สำหรับค่าตอบแทนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามอัตราค่าตอบแทนตามข้อ ๕ โดยให้ตั้งงบประมาณในงบดำเนินงาน ประเภทค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติราชการ อันเป็นประโยชน์แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงฐานะทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความเหมาะสมและความจำเป็นด้วย

ข้อ ๗ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจัดให้มีการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวกับการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงหรือจัดร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานอื่น เพื่ออบรมให้ความรู้แก่บุคคลในท้องถิ่นของตนที่ประสงค์จะเป็นอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น หรือเพื่ออบรมให้ความรู้เพิ่มเติมให้แก่อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นของตนก็ได้ โดยให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ในกรณีดำเนินการตามวรรคหนึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานอื่น จัดอบรมให้แก่ผู้ประสงค์จะเป็นอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นหรือเพื่ออบรมให้ความรู้เพิ่มเติมให้แก่อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นก็ได้

ค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและการเข้าร่วมการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น

ข้อ ๘ การเบิกจ่ายเงินและหลักฐานการจ่ายตามข้อ ๖ และข้อ ๗ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๙ ให้บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง มติ หนังสือสั่งการ หรือหลักเกณฑ์ตามหนังสือกำหนดแนวทางปฏิบัติของกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการเบิกค่าใช้จ่าย พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ จนกว่าจะมีการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง มติ หนังสือสั่งการ หรือหลักเกณฑ์ของกระทรวงมหาดไทยตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๐ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดดำเนินการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นที่ได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงมหาดไทยหรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับและยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการต่อไปได้ตามหลักเกณฑ์นั้นจนกว่าจะแล้วเสร็จ

ข้อ ๑๑ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจตีความ วินิจฉัยปัญหา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๘
อนุทิน ชาญวีรกูล
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

การกำหนดหลักสูตรที่เกี่ยวกับการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง และหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไข อัตราค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๔/ว ๕๙๓๘ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๙)

ข้อ ๑ คุณสมบัติของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นและลักษณะต้องห้ามของอาสาสมัครบริบาล

(๑) มีสัญชาติไทย และมีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปี บริบูรณ์ ในวันรับสมัคร

(๒) จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา สามารถอ่านออก เขียนได้

(๓) เป็นผู้ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรที่ไม่ต่ำกว่าหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุขั้นกลาง จำนวน ๗๐ ชั่วโมง ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือ จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดให้มีการอบรมโดยได้รับอนุมัติให้ใช้หลักสูตรจากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

(๔) มีภูมิลำเนาอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่หรือพื้นที่ใกล้เคียงที่ได้รับคำสั่งช่วยสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงจากผู้บริหารท้องถิ่นแห่งนั้น ทั้งนี้ กรณีไม่ได้ย้ายทะเบียนบ้านแต่อยู่ในพื้นที่ให้ กำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน รับรองว่าอยู่ในพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๑ ปี สำหรับเทศบาลเมือง หรือเทศบาลนครที่ไม่มี กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้ปลัดเทศบาลหรือผู้ที่ปลัดเทศบาลมอบหมาย รับรองว่าอยู่ในพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๑ ปี

(๕) ไม่เป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ หรือในรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือบุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายโดยได้รับค่าตอบแทนประจำ

ข้อ ๒ ขอบเขตและเงื่อนไขการทำหน้าที่ของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น

อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น มีหน้าที่ช่วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ภายใต้การกำกับดูแลของบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพที่ผ่านการอบรม Care Manager (CM) ในพื้นที่ ซึ่งได้รับมอบหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

(๑) ช่วยดูแลสุขภาพสำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง

(๒) ช่วยเหลือดูแลการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันสำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง เช่น การอาบน้ำการทำความสะอาดร่างกาย การแต่งตัว การรับประทานอาหาร การเคลื่อนย้าย การใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือ การขับถ่าย การไปพบแพทย์ การรับประทานยา เป็นต้น

(๓) ให้บริการด้านสุขภาพขั้นพื้นฐาน (Basic health care service) เป็นการดูแลสุขภาพภายใต้ การกำกับของบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพที่ผ่านการอบรม Care Manager (CM) ในพื้นที่ ได้แก่ การพยาบาลพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพเบื้องต้นการประเมินสุขภาพเบื้องต้น เช่น การประเมินความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวันขั้นพื้นฐาน และการประเมิน กิจวัตรประจำวันที่ไม่ซับซ้อนมากเกินไป การประเมินภาวะซึมเศร้าในผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง การทำแผลเบื้องต้น การประเมินสัญญาณชีพ การดูแลเรื่องยาเบื้องต้น กิจกรรมกระตุ้นสมองในกลุ่มที่มีภาวะสมองบกพร่องระยะแรกการดูแลผู้ที่มีภาวะสมองเสื่อมหรือมีอาการทางสมอง เป็นต้น

(๔) การให้คำปรึกษาด้านสุขภาพเบื้องต้นกับครอบครัวและการประสานความร่วมมือช่วยเหลือแบบบูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่ายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๕) ประเมินปัญหาในการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงเบื้องต้นและประสานงานในการส่งต่อการบริการให้การดูแล

(๖) ตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan)

(๗) ช่วยเหลือดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงด้านสุขภาพพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพ และกายภาพบำบัดอื่น ๆ ตามประเภทและกิจกรรมบริการที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

ข้อ ๓ จำนวนอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑) ให้มีจำนวนอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นในเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งอย่างน้อย ๒ คน ยกเว้นเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีจำนวนผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่ น้อยกว่า ๔ คน หรือในช่วงระยะเวลาใดมีจำนวนผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงน้อยกว่า ๔ คน อาจจัดให้มีอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น น้อยกว่า ๒ คน ก็ได้

/(๒) เทศบาล ...

(๒) เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีจำนวนผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่ มากกว่า ๔ คน และมีความจำเป็น อาจกำหนดให้มีอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น มากกว่า ๒ คน ก็ได้ โดยความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงฐานะทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความเหมาะสมและความจำเป็นของพื้นที่ และขอบเขตการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นแต่ละคน

(๓) เพื่อให้การกำหนดจำนวนอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นเป็นไปอย่างเหมาะสม ให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำฐานข้อมูลจำนวนผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง โดยให้ขอความร่วมมือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและ/หรือสถานบริการสาธารณสุขในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำรวจและคัดกรอง จำนวนผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่ โดยใช้แบบประเมินผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนด ทั้งนี้ ควรปรับปรุงข้อมูลดังกล่าวให้เป็นปัจจุบันทุกปีก่อนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๔ อัตราค่าตอบแทนและการจ่ายค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น

อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นที่มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนเพื่อเป็นค่าป่วยการชดเชยการงาน หรือเวลาที่เสียไป จะต้องมีเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

(๑) อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นคนใดได้ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) ไม่น้อยกว่าวันละ ๕ ชั่วโมง และไม่น้อยกว่าเดือนละ ๑๖ วัน จะได้รับเงินค่าตอบแทนตามอัตรา ดังนี้

(๑.๑) อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุขั้นกลาง จำนวน ๗๐ ชั่วโมง จะได้รับเงินค่าตอบแทนเดือนละ ๕,๐๐๐ บาท

(๑.๒) อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุขั้นกลาง จำนวน ๗๐ ชั่วโมง และผ่านการอบรมหลักสูตรฝึกอบรมเพิ่มเติมอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น จำนวน ๕๐ ชั่วโมง ของคณะกรรมการ ผู้สูงอายุแห่งชาติ จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดให้มีการอบรม โดยได้รับอนุมัติให้ใช้หลักสูตรจากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข จะได้รับเงินค่าตอบแทนเดือนละ ๖,๐๐๐ บาท

(๑.๓) อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุขั้นสูงจำนวน ๔๒๐ ชั่วโมงขึ้นไป ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดให้มีการอบรม โดยได้รับอนุมัติให้ใช้หลักสูตรจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข จะได้รับเงินค่าตอบแทนไม่น้อยกว่าเดือนละ ๙,๐๐๐ บาท

(๒) อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นคนใดได้ปฏิบัติหน้าที่ ตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) น้อยกว่า ๑๖ วัน ให้มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนตามสัดส่วนจำนวนวันที่ ปฏิบัติงานในเดือนนั้น

(๓) อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นคนใดได้ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) ไม่ครบ ๕ ชั่วโมง ให้นับเป็นครึ่งวัน

ข้อ ๕ การพ้นจากการเป็นอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น

(๑) ยื่นหนังสือแจ้งความประสงค์ลาออกต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

(๒) เมื่อบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพที่ผ่านการอบรม Care Manager (CM) ในพื้นที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับผู้รับบริการในพื้นที่ ประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นในการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงแล้วเห็นว่ามีสมรรถนะหรือผลการปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ เช่น หยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำ ปฏิบัติหน้าที่ไม่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น ให้เสนอความเห็นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาให้อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่

/ข้อ ๖...

ข้อ ๖ การกำกับและควบคุมการปฏิบัติงาน

(๑) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีการลงเวลาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น ให้เหมาะสมกับลักษณะงาน สถานที่ที่ปฏิบัติ ตามรูปแบบที่กำหนด

(๒) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขอความร่วมมือบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพที่ผ่านการอบรม Care Manager (CM) ในพื้นที่ ซึ่งได้รับมอบหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและประเมินสมรรถนะของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น

(๓) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดประชุมแลกเปลี่ยนและถอดบทเรียนผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นทุก ๆ ๖ เดือน โดยให้จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน ๖ เดือนที่ผ่านมา เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น รับฟังปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแลกเปลี่ยนผลการปฏิบัติงาน โดยอาจเชิญหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อติดตามและประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๒๑.๔/ว ๕๙๓๙

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กทม. ๑๐๒๐๐

๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๙

เรื่อง การกำหนดหลักสูตรที่เกี่ยวกับการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง และหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไข อัตราค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๑ ชุด
๒. การกำหนดหลักสูตรที่เกี่ยวกับการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง และหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไข อัตราค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๘ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๘ โดยตามข้อ ๕ แห่งระเบียบดังกล่าว บัญญัติให้การดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง อัตราค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและอัตราตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด และในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข อัตราค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนตามวรรคหนึ่ง กระทรวงมหาดไทยอาจหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมกิจการผู้สูงอายุ กรมอนามัย กรมการแพทย์ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในการนี้ กระทรวงมหาดไทย ได้หารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว จึงอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ ข้อ ๕ และข้อ ๑๑ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๘ กำหนดหลักสูตรที่เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงและหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไข อัตราค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พร้อมนี้ จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ที่เว็บไซต์ https://shorturl.asia/LklTh หรือ QR code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายอรรษิษฐ์ สัมพันธรัตน์)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น
โทรศัพท์ ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๕๔๐๕
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสาน นางสาวภัชร์จิรัสม์ ธัชเมฆรัตน์/นายพีระพงษ์ รอดจินดา
นางสาวสุพรรณนิภา เยื่อใย

การกำหนดหลักสูตรที่เกี่ยวกับการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง และหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไข อัตราค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๔/ว ๕๙๓๘ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๙)

ข้อ ๑ คุณสมบัติของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นและลักษณะต้องห้ามของอาสาสมัครบริบาล

(๑) มีสัญชาติไทย และมีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปี บริบูรณ์ ในวันรับสมัคร

(๒) จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา สามารถอ่านออก เขียนได้

(๓) เป็นผู้ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรที่ไม่ต่ำกว่าหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุขั้นกลาง จำนวน ๗๐ ชั่วโมง ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือ จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดให้มีการอบรมโดยได้รับอนุมัติให้ใช้หลักสูตรจากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

(๔) มีภูมิลำเนาอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่หรือพื้นที่ใกล้เคียงที่ได้รับคำสั่งช่วยสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงจากผู้บริหารท้องถิ่นแห่งนั้น ทั้งนี้ กรณีไม่ได้ย้ายทะเบียนบ้านแต่อยู่ในพื้นที่ให้ กำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน รับรองว่าอยู่ในพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๑ ปี สำหรับเทศบาลเมือง หรือเทศบาลนครที่ไม่มี กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้ปลัดเทศบาลหรือผู้ที่ปลัดเทศบาลมอบหมาย รับรองว่าอยู่ในพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๑ ปี

(๕) ไม่เป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ หรือในรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ลูกจ้างของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือบุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายโดยได้รับค่าตอบแทนประจำ

ข้อ ๒ ขอบเขตและเงื่อนไขการทำหน้าที่ของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น

อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น มีหน้าที่ช่วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ภายใต้การกำกับดูแลของบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพที่ผ่านการอบรม Care Manager (CM) ในพื้นที่ ซึ่งได้รับมอบหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

(๑) ช่วยดูแลสุขภาพสำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง

(๒) ช่วยเหลือดูแลการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันสำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง เช่น การอาบน้ำการทำความสะอาดร่างกาย การแต่งตัว การรับประทานอาหาร การเคลื่อนย้าย การใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือ การขับถ่าย การไปพบแพทย์ การรับประทานยา เป็นต้น

(๓) ให้บริการด้านสุขภาพขั้นพื้นฐาน (Basic health care service) เป็นการดูแลสุขภาพภายใต้ การกำกับของบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพที่ผ่านการอบรม Care Manager (CM) ในพื้นที่ ได้แก่ การพยาบาลพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพเบื้องต้นการประเมินสุขภาพเบื้องต้น เช่น การประเมินความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวันขั้นพื้นฐาน และการประเมิน กิจวัตรประจำวันที่ไม่ซับซ้อนมากเกินไป การประเมินภาวะซึมเศร้าในผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง การทำแผลเบื้องต้น การประเมินสัญญาณชีพ การดูแลเรื่องยาเบื้องต้น กิจกรรมกระตุ้นสมองในกลุ่มที่มีภาวะสมองบกพร่องระยะแรกการดูแลผู้ที่มีภาวะสมองเสื่อมหรือมีอาการทางสมอง เป็นต้น

(๔) การให้คำปรึกษาด้านสุขภาพเบื้องต้นกับครอบครัวและการประสานความร่วมมือช่วยเหลือแบบบูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่ายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๕) ประเมินปัญหาในการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงเบื้องต้นและประสานงานในการส่งต่อการบริการให้การดูแล

(๖) ตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan)

(๗) ช่วยเหลือดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงด้านสุขภาพพื้นฐาน การฟื้นฟูสมรรถภาพ และกายภาพบำบัดอื่น ๆ ตามประเภทและกิจกรรมบริการที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

ข้อ ๓ จำนวนอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑) ให้มีจำนวนอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นในเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งอย่างน้อย ๒ คน ยกเว้นเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีจำนวนผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่ น้อยกว่า ๔ คน หรือในช่วงระยะเวลาใดมีจำนวนผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงน้อยกว่า ๔ คน อาจจัดให้มีอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น น้อยกว่า ๒ คน ก็ได้

/(๒) เทศบาล ...

(๒) เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีจำนวนผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่ มากกว่า ๔ คน และมีความจำเป็นอาจกำหนดให้มีอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น มากกว่า ๒ คน ก็ได้ โดยความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงฐานะทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความเหมาะสมและความจำเป็นของพื้นที่ และขอบเขตการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นแต่ละคน

(๓) เพื่อให้การกำหนดจำนวนอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นเป็นไปอย่างเหมาะสม ให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำฐานข้อมูลจำนวนผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง โดยให้ขอความร่วมมือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและ/หรือสถานบริการสาธารณสุขในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำรวจและคัดกรอง จำนวนผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่ โดยใช้แบบประเมินผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนด ทั้งนี้ ควรปรับปรุงข้อมูลดังกล่าวให้เป็นปัจจุบันทุกปีก่อนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๔ อัตราค่าตอบแทนและการจ่ายค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น

อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นที่มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนเพื่อเป็นค่าป่วยการชดเชยการงาน หรือเวลาที่เสียไป จะต้องมีเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

(๑) อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นคนใดได้ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) ไม่น้อยกว่าวันละ ๕ ชั่วโมง และไม่น้อยกว่าเดือนละ ๑๖ วัน จะได้รับเงินค่าตอบแทนตามอัตรา ดังนี้

(๑.๑) อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุขั้นกลาง จำนวน ๗๐ ชั่วโมง จะได้รับเงินค่าตอบแทนเดือนละ ๕,๐๐๐ บาท

(๑.๒) อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุขั้นกลาง จำนวน ๗๐ ชั่วโมง และผ่านการอบรมหลักสูตรฝึกอบรมเพิ่มเติมอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น จำนวน ๕๐ ชั่วโมง ของคณะกรรมการ ผู้สูงอายุแห่งชาติ จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดให้มีการอบรม โดยได้รับอนุมัติให้ใช้หลักสูตรจากกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข จะได้รับเงินค่าตอบแทนเดือนละ ๖,๐๐๐ บาท

(๑.๓) อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุขั้นสูงจำนวน ๔๒๐ ชั่วโมงขึ้นไป ของคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดให้มีการอบรม โดยได้รับอนุมัติให้ใช้หลักสูตรจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข จะได้รับเงินค่าตอบแทนไม่น้อยกว่าเดือนละ ๙,๐๐๐ บาท

(๒) อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นคนใดได้ปฏิบัติหน้าที่ ตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) น้อยกว่า ๑๖ วัน ให้มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนตามสัดส่วนจำนวนวันที่ ปฏิบัติงานในเดือนนั้น

(๓) อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นคนใดได้ปฏิบัติหน้าที่ตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) ไม่ครบ ๕ ชั่วโมง ให้นับเป็นครึ่งวัน

ข้อ ๕ การพ้นจากการเป็นอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น

(๑) ยื่นหนังสือแจ้งความประสงค์ลาออกต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

(๒) เมื่อบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพที่ผ่านการอบรม Care Manager (CM) ในพื้นที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับผู้รับบริการในพื้นที่ ประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นในการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงแล้วเห็นว่ามีสมรรถนะหรือผลการปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ เช่น หยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำ ปฏิบัติหน้าที่ไม่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น ให้เสนอความเห็นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาให้อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่

/ข้อ ๖...

ข้อ ๖ การกำกับและควบคุมการปฏิบัติงาน

(๑) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีการลงเวลาการปฏิบัติงานของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น ให้เหมาะสมกับลักษณะงาน สถานที่ที่ปฏิบัติ ตามรูปแบบที่กำหนด

(๒) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขอความร่วมมือบุคลากรวิชาชีพด้านสุขภาพที่ผ่านการอบรม Care Manager (CM) ในพื้นที่ ซึ่งได้รับมอบหมายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและประเมินสมรรถนะของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น

(๓) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดประชุมแลกเปลี่ยนและถอดบทเรียนผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นทุก ๆ ๖ เดือน โดยให้จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน ๖ เดือนที่ผ่านมา เพื่อประเมินผลการดำเนินงานของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น รับฟังปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแลกเปลี่ยนผลการปฏิบัติงาน โดยอาจเชิญหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อติดตามและประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พ.ศ. ๒๕๖๘

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการเบิกค่าใช้จ่าย พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับการดูแลสุขภาพของบุคคลที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้เต็มที่หรือมีภาวะพึ่งพิงหรือบุคคลที่จำเป็นต้องได้รับบริการสาธารณสุข ตามประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์เพื่อสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานและบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ พ.ศ. ๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗๔ (๙) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๖๗ (๙) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ และมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๘๕ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการเบิกค่าใช้จ่าย พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“ผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง” หมายความว่า บุคคลที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้เต็มที่หรือมีภาวะพึ่งพิงหรือบุคคลที่จำเป็นต้องได้รับบริการสาธารณสุขตามแผนการดูแลรายบุคคล (Care Plan) หรือตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด และให้หมายความรวมถึงบุคคลตามที่คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ประกาศกำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์เพื่อสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการและบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพตามอำนาจหน้าที่ในระดับท้องถิ่น

“อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น” หมายความว่า บุคคลที่ทำหน้าที่ช่วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ซึ่งผ่านการอบรมหลักสูตรผู้ช่วยเหลือดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด โดยบุคคลดังกล่าวไม่อยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ และกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม

“การดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง” หมายความว่า การบริการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ตลอดจนแนะนำการดูแลและช่วยเหลือผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ตามประเภทและกิจกรรมบริการที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดหรือตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

“บริการสาธารณสุข” หมายความว่า การบริการสาธารณสุขสำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงเพื่อสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพ และการรักษาพยาบาลระดับปฐมภูมิเชิงรุกที่จำเป็นต่อสุขภาพและการดำรงชีวิต นอกเหนือจากการจัดบริการปกติของหน่วยบริการ

ข้อ ๕ การดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง อัตราค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนของอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและอัตราตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข อัตราค่าตอบแทน และการจ่ายค่าตอบแทนตามวรรคหนึ่ง กระทรวงมหาดไทยอาจหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมกิจการผู้สูงอายุ กรมอนามัย กรมการแพทย์ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยก็ได้

ข้อ ๖ อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นที่มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทน เพื่อเป็นค่าป่วยการชดเชยการงานหรือเวลาที่เสียไป เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง ได้แก่ อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นที่มีภูมิลำเนาอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นและได้รับคำสั่งให้ช่วยสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงจากผู้บริหารท้องถิ่นแห่งนั้น

สำหรับค่าตอบแทนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามอัตราค่าตอบแทนตามข้อ ๕ โดยให้ตั้งงบประมาณในงบดำเนินงาน ประเภทค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติราชการ อันเป็นประโยชน์แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงฐานะทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความเหมาะสมและความจำเป็นด้วย

ข้อ ๗ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจัดให้มีการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวกับการดูแลผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงหรือจัดร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานอื่น เพื่ออบรมให้ความรู้แก่บุคคลในท้องถิ่นของตนที่ประสงค์จะเป็นอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่น หรือเพื่ออบรมให้ความรู้เพิ่มเติมให้แก่อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นของตนก็ได้ โดยให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ในกรณีดำเนินการตามวรรคหนึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานอื่น จัดอบรมให้แก่ผู้ประสงค์จะเป็นอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นหรือเพื่ออบรมให้ความรู้เพิ่มเติมให้แก่อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นก็ได้

ค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและการเข้าร่วมการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น

ข้อ ๘ การเบิกจ่ายเงินและหลักฐานการจ่ายตามข้อ ๖ และข้อ ๗ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๙ ให้บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง มติ หนังสือสั่งการ หรือหลักเกณฑ์ตามหนังสือกำหนดแนวทางปฏิบัติของกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการเบิกค่าใช้จ่าย พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ จนกว่าจะมีการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง มติ หนังสือสั่งการ หรือหลักเกณฑ์ของกระทรวงมหาดไทยตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๐ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดดำเนินการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นที่ได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงมหาดไทยหรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับและยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการต่อไปได้ตามหลักเกณฑ์นั้นจนกว่าจะแล้วเสร็จ

ข้อ ๑๑ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจตีความ วินิจฉัยปัญหา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๘
อนุทิน ชาญวีรกูล
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย